

OBSAH

1. Úvod	11
1.1. Proč a jak se zabývat církevní slovanštinou pozdního středověku?	11
1.2. Termíny z historické sociolingvistiky	15
1.3. Teoreticko-metodologická východiska	21
2. Církevní slovanština	31
2.1. Pojmenování jazyka.	31
2.2. Církevněslovanský diasystém	37
3. Církevní slovanština na počátku 14. století	55
3.1. Písemné jazyky v Evropě kolem roku 1300	55
3.2. Vývoj a obecné rysy knižního jazyka	62
3.3. Jihovýchodní oblast.	79
3.3.1. Kontext	79
3.3.2. Knižní jazyk	88
3.4. Srbsko	107
3.4.1. Kontext	107
3.4.2. Knižní jazyk	110
3.5. Bosna	116
3.5.1. Kontext	116
3.5.2. Knižní jazyk	118
3.6. Chorvatsko	123
3.6.1. Kontext	123
3.6.2. Knižní jazyk	126
3.7. Východoslovanská oblast	132
3.7.1. Kontext	132
3.7.2. Knižní jazyk	139
3.8. Rumunsky mluvící země	148
3.8.1. Kontext	148
3.8.2. Nejstarší knižní texty	152

4. Změny v církevní slovanštině pravoslavných jižních Slovanů	159
4.1. Revize bohoslužebných knih na Athosu	159
4.2. Bulharsko ve 14. století	165
4.2.1. Bulharsko cara Ivana Alexandra	165
4.2.2. Doba Evtimije Trnovského	173
4.2.3. Variabilita psaného jazyka v Bulharsku	183
4.3. Jazyková konvergence v srbském státě	188
4.4. Bďinské carství	194
5. Období od konce 14. století do konce 15. století	199
5.1. Srbsko-makedonsko-bulharská oblast	199
5.1.1. Historický úvod	199
5.1.2. Konstantin Kostenecký.	201
5.1.3. Resavská knižní varieta	209
5.1.4. Variabilita psaného jazyka v srbském prostředí	216
5.1.5. Trnovská knižní norma na jih od Dunaje	225
5.2. Východoslovanská oblast	228
5.2.1. Historický úvod	228
5.2.2. Knižní varieta	234
5.2.3. Variabilita psaného jazyka	246
5.3. Valašsko	254
5.3.1. Historický úvod	254
5.3.2. Knižní varieta	256
5.3.3. Úřední varieta	261
5.4. Moldávie	267
5.4.1. Historický úvod	267
5.4.2. Knižní varieta	270
5.4.3. Úřední varieta	274
5.5. Bosna	279
5.5.1. Historický úvod	279
5.5.2. Knižní varieta	281
5.5.3. Variabilita psaného jazyka	284
5.6. Chorvatsko	288
5.6.1. Historický úvod	288
5.6.2. Knižní varieta	291
5.6.3. Variabilita psaného jazyka	297
5.6.4. Česká hlaholice	305

6. Závěr	311
6.1. Evropské jazyky v pozdním středověku	311
6.2. Dynamika církevní slovanštiny v pozdním středověku .	315
7. Vysvětlení názvů církevněslovanských děl	321
8. Ukázky textů	325
8.1. Rašský pravopis	325
8.2. Trnovský pravopis	325
8.3. Pozdní severovýchodní pravopis.	326
8.4. Bosenský pravopis	327
8.5. Chorvatskohlaholský pravopis	328
8.6. Resavský pravopis	328
8.7. Kipriánovský pravopis	329
8.8. Trnovsko-moldavský pravopis	330
9. Tabulky	331
9.1. Vývoj standardní církevní slovanštiny do roku 1500 .	332
9.2. Pravopis scsl. variet kolem roku 1350	333
9.3. Pravopis scsl. variet na konci 15. století	335
9.4. Některé rozdíly mezi úředními varietami kolem roku 1450	337
9.5. Chorvatská hlaholice a bosenská cyrilice (14.–15. století)	338
9.6. Česká hlaholice v klášteře Na Slovanech (přel. 14. a 15. století)	339
10. Obecné zkratky	341
11. Zkratky rukopisných sbírek s odkazy na digitální knihovny	343
12. Rukopisy (a prvotisky).	347
13. Obrazové přílohy	359
14. Bibliografie	369
15. Rejstřík osob	401
16. Rejstřík toponym	409
17. Summary	417